

572
2004

დედას 100

დედას 100

ქმარული უნდა სწავლიდეს
საქონლად თავისგანაც
ვის არის, სავალ მისთვის,
სავალ არის, წავს სავალი?

ირანსა იუნესკო დედას

„დედას“ დაბეჭდვის დღეზე
სოფლი კონტრეტს შარბათს ზეზე
კაბილახეთი ზღვებს, შიგნის-
შედასეთი ბილვებზე!

ქალა ვრბოდას
სალოლოდა ადოლის
დაბნა.

„დედას, დედა“ ასი წლის განბილილი!
- მამის, დედას, დედას!
- წამოდა, მათელოლი, თორე მღვრი
მეგობრული!

ჩვენი არ იყოი
„დედას“ არი ცრ სტვი
ქმარული კალა ვერა ასი
წლის განბილილი დაბეჭდვის

რჩებდას რისი კალა
ნამ მღვრი განბილილი!

დაბეჭდვის
კამბილი, თორე თელოლი
უწმელო დაბეჭდვის.

ასელოდას მუწილის
ასელოდას ასი
საბილილი!

მე განბილილი წიგნები
მედას, რომ ხელ მღვრი
არე ასი განბილილი
არ მამილი თელოლი
ქმარული არ მღვრი
განბილილი დაბეჭდვის!

წიგნები
ქმარული მღვრი
სალოლოდას სავალი
თელოლი არ მღვრი.

ოქტომბრელი

ბავშვებო!
„ნაკადულის“ ხელმძღვანელებს
დაეკავებებოთ „ოქტომბრელი“.

ყოველ საქმეს თავისი გულშემატკივარი და მესვეური ჰყავს. უსიყვარულოდ არაფერი შექმნილა ამქვეყნად, არც საბავშვო ლიტერატურა. „ბავშვი სთავებ, დასაწყისია დიდი ადამიანისა... აღზრდა მისი მხელი საქმეა... თუ წრთვა გინდა ბავშვისა, იგი შენ უნდა ჩაისო გულში და იმან შენ“, – ამბობდა ილია ჭავჭავაძე. სწორედ ამიტომ, დიდი მონღომებითა და გულისხმებებით მოპკიდეს ხელი ჟურნალ „ნაკადულის“ შემოქმედთა მიერ დაწყებულ დიდ მამულშივეილურ საქმეს ახლა უკვე ჟურნალ „ოქტომბრელის“ თანამშრომლებმა. მიუხედავად რთული პოლიტიკური ვითარებისა, ცენზურისა და რუსიფიკატორული, მკაცრი რეჟიმისა, ერის ღირსეული ადამიანები ცდილობდნენ ქართველი ბავშვებისათვის სულიერი ესთეტიკური საზრდო მიეწოდებინათ, თუმცა ოქტომბრის რევოლუციის პათოსით გამსჭვალულ ეპოქაში ეს ძალიან მხელი იყო...

ირაკლი აბაშიძე

გიორგი კაკაბაძე

ბაბო ჭავჭავაძე

1928 წლიდან ჟურნალის დიდი მოამბე ნინო ნაკაშიძე ოქტომბრულში მოღვაწეობას სარედაქციო კოლეგიასთან ერთად აგრძელებდა. 1933 წელს

კი ავადმყოფობის გამო რედაქციიდან წავიდა. პასუხისმგებელ რედაქტორად სრულიად ახალგაზრდა, ჯერ კიდევ სტუდენტი ირაკლი აბაშიძე დაინიშნა. ეს იყო 1933-34 წლები.

1935-36 წლებში ჟურნალს რედაქტორობდა მწერალი გიორგი კაკაბაძე, რომლის საბავშვო ლექსები წლების მანძილზე იბეჭდებოდა ამ ჟურნალში.

ძალიან რთულ, 1936-37 წლებში „ოქტომბრელს“ რედაქტორობს ბაბო ჭავჭავაძე. 1937 წელს უღანაშულოდ დააპატიმრეს მისი მეუღლე და სულ მალე ჟურნალის რედაქტორობიდან ბაბო ჭავჭავაძეც გაათავისუფლეს. 7 წელი მეუღლესთან ერთად იყო გადასახლებაში, დაბრუნების შემდეგ კი, პენსიაში გასვლამდე, მასწავლებლად მუშაობდა. სწორედ მისი რედაქტორობის დროს იბეჭდება „ოქტომბრულში“ პაოლო იაშვილის „მედეას ლეკვია“, იოსებ გრიშაშვილის „მუსტაფას ვერი“, როდიონ ქორქიას „მარილის აკვანში“.

ლავრენტი ჭიჭინაძე

რევაზ მარგიანი

ბაბო ჭავჭავაძის შემდეგ, 1937-1940 წლებში, ჟურნალს რედაქტორობს ლავრენტი ჭიჭინაძე.

სამამულო ომის წლებში (1942-44 წწ.) ჟურნალის გამოცემა დროებით წყდება. მართალია, რედაქცია ამზადებდა ყველა ნომერს, მაგრამ, სამწუხაროდ, მისი გამოცემა არ ხერხდებოდა.

1945 წლიდან, პოეტ რევაზ მარგიანის რედაქტორობის დროს, აღდგა ჟურნალის გამოცემის საქმე, ხოლო 1948 წლის „ნაკადულის“ მე-8 ნომრის ბოლო გვერდზე ასეთი განცხადება გამოქვეყნდა:

ჩვენს მკითხველებს!
ჟურნალი „ოქტომბრელი“ შემდეგი ნომრიდან გამოვა „დღიას“ სახელწოდებით.

ჩვენსა

მკითხველების წერილები

ყველა, ყველა მუხუნბო, რომ მე კარგი ბიჭი ვარ, ძალიან ბევრი რამ ვიცი. „ძალიან კარგი და განვითარებული ბიჭია სიკო ბელურაძე“, გუმინაც უთხრა ჩვენმა ხელმძღვანელმა ჩემი ამხანაგის დედას. რატომ ვარ, თუ იცი, მე კარგი და განვითარებული? არ იცი? თუ ძალიან გინდათ გაიგოთ, აიღეთ აქ დახატული საგნების სახელების პირველი ასო და იმ უჯრედში ჩაწერეთ, რომელთანაც მიდის საგნიდან ძაფი. მაშინ თქვენ ყველაფერს მიხვდებით.

1934 წ. №2

ჩვენი გაზეთი

პოეტრიკა-პირველი მოძრაობა კინო

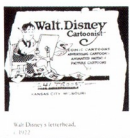
კინო აღაპარაკდა

ვის არ უნახავს კინო! სურათებს გვიჩვენებენ, ლაპარაკის მაგიერ წარწერები აქვს. სურათების ჩვენების დროს შეიძლება ერთმანეთს დაელაპარაკონ კიდეც მაყურებლები, ეს არავის ხელს არ უშლის, მაგრამ ამასიქით კინოებშიაც ისევე ნუმად უნდა იჯდე! კაცი, როგორც თვა-

ტრებში და აი, რატომ: ამერიკაში 1922 წელს გამოიგონეს მოლაპარაკე კინო.

1929 წ. №6

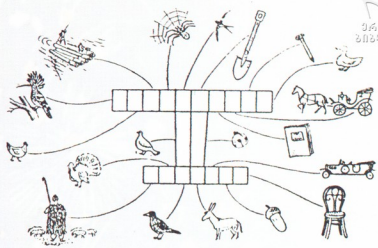
უოლტ დისნეის პირველი ხმოვანი კინოს აფიშა

306 გამომცემის საფოსტო მარაკი

ასი წლის წინათ წერილები უმარაკოდ იგზავნებოდა. პირველად 1853 წელს პარიზში კონვენტებს ლუქით აკრავდნენ მოგრძო ქაღალდებს, რომელზედაც ეწერა: „გადაგზავნის გადახდილია“, აღნიშნული იყო ფასი და გაგზავნის დრო.

ინგლისელმა **ჯემს კალმერსმა** მოამზადა თავის ტიპოგრაფიაში წებოიანი მარკები წერილებზე დასაკრობად. ეს პირველი მარკა შევიდა ხმარებაში 1840 წლის 6 მაისს. ეს თარიღი ითვლება მარკის დაბადების დღედ.

სიკო ბელურაძის საცარი ფიგურები

ბიორბი შატბარაშვილი

ბუტიას კარგი ტკბილია

დღემ საუზმის შემდეგ ლურჯ ქელას თავი მოხსნა, კაკლის მურაბა ამოიღო, ბავშვებს გაუნაწილა და ოთახიდან გასვლა დააპირა, მაგრამ შეჩერდა. პატარა ცვლები და ჯიუტი ნიკო დაბღვერილი იჯდა და წარბებსკეკემოდან ათვლიერებდა დამის ღამბაქებს.

- რატომ არა ჭამ? - შეეკითხა დედა.
- აბა, შეხედე, ვანოს რა დიდი კაკლები შეხვდა! - ჩაიბუზღუნა ნიკომ, თავის ღამბაქს ხელი ჰკრა, სკამიდან გადახტა და ოთახის კუთხეში თავდალურული დაეჯდა. - გუმინაც ვანოს მუტი მიეცი... ნინოსაც... მე ყოველთვის ცოტა მხვდება - ბუზღუნებდა ბიჭი.
- ოთახში მამა შემოვიდა. კუთხეში დაბღვერილი ნიკო დაინახა, მაგრამ თვალი არაღია, ვითომ ვერ შენიშნა.
- ნიკო სადღა? - იკითხა მამამ.
- ნიკო დღესაც გაიბუტა... აგერ, კუთხეში ზის. მამამ ბიჭს მკაცრად გადახვდა, მერე მაგიდას მიუჯდა და ნიკოს ღამბაქი თავისკენ მიიწია.
- ბავშვებო, იცით, ბუტიას კერძი ძალიან ტკბილია. - თქვა და ნიკოს ღამბაქიდან დიდი შავი კაკლის მურაბა აიღო. - აბა, შეხედეთ ამ კაკალს! ამისთანა გემრიელი არც ერთი კაკალი არ იქნება... ეს იმიტომ, რომ ნიკომ დაიწურა.

უპ, რა ტკბილი იყო, რა კარგი იცოდეთ, რომ დღეიდან ყველა ბუტიას კერძს ასეთი ბედი მოეღოს.

ნიკომ ცრემლები გადაყლაპა, დეიკოსკენ მალულად, საყვედურით გაიხვდა.

მეორე დღეს, საუზმის შემდეგ დედა იმ ლურჯ ქელას კვლავ მოხსნა თავი. ბავშვებს მურაბა გაუნაწილა და ოთახიდან გაევიდა.

ნიკომ პირველი კაკალი აიღო და პირში ჩაიღო. „მარღლაც, ძალზე გემრიელი ყოფილა ბუტიების ხვედრო... აფსუს, გუშინ რად გაიბუტე!“ - გაიფიქრა სინანულით. - „იღარ გაიბუტე!“ - ფიქრობდა ნიკო და მადიანად ახრამუნებდა კაკლის შავ, გემრიელ მურაბას.

1947 წ. №11

ძველ მღვინე ვაღარა
აქა მარჯაონი მწყობრი
მომი ვაზი ახალი
მომს სწილი სწილი

აყვინთა ძენს
აყვინთა მთა;
მამა-ს საყვარელი
შეხსენა აყვინთა?

ილია

პაკაი წარბათალი

1937 წ. №6

ჩაბი თხა

ჩემო ლამაზო ბუკუკა,
შენ, ჩემო თხაო ბელაო
ჩემი მტერი და ორგული
შენ გუხანგალოს ეველაო.
1935 წ. №3

ირაკლი აბაშიძე

ცივინათალა

განათებს, ადვილია
მისეუ ნებდ მისი კვალი,
ახე დაფრეს თიბილ ღამეში
ეს ცოცხალი ნაწერწკალი.
1940 წ. №1

ინგლისური სალსური საბავშვო ლექსი

X X X
ეველა ზღვა რომ ერთ ზღვად იქცეს,
რამოდენა ზღვა იქნება!
ეველა ხე რომ ერთ ხედ იქცეს,
რამოდენა ხე იქნება!
ეველა წალი ერთი განდეს,
რა დიდი წალი იქნება!
ეველა კაცი ერთი განდეს,
რა დიდი კაცი იქნება!
და მერე, უჰ, რა იქნება,
დიდმა კაცმა დიდი წალით
დიდი ხე რომ მოსჭრას ხელა
და დიდი ხე ხიდად განდოს
იმ დიდ ზღვაზე განსაველად.

თარგმანი ვახტანგ ჭალიძე

1945 წ. №3

ილია სინარულიძე

ნამძვარი

მწვანე კაბით შემოსილი
რა ლამაზი ნამძვარი!
ხეტაუ, როგორ იმისებენ,
რომ დგანან და არ წუებიან?!
1945 წ. №4

საქართველოს
კულტურის
მემკვიდრეობის
ბიბლიოთეკა

23292

ეკლესია – ღვთის სახლი

ნანა ჩარკვიანი

ქრისტე აღდგა!

ქრისტე აღსდგა მკვდრეთით, სიკვდილითა სიკვდილისა დამორგუნებელი, და საფლავების შინათა ცხოვრების მიმნიჭებელი.

აღდგომა ყველაზე დიდი ქრისტიანული დღესასწაულია ჩვენთვის, ქრისტიანებისთვის. ყველაზე სასიხარულო რამ, რაც კი ოდესმე ადამიანების ცხოვრებაში მომხდარა, არის ქრისტეს აღდგომა. აღდგომა არის სიცოცხლის სიკვდილზე გამარჯვების დღესასწაული.

თქვენ იქნებ არც კი იცოდეთ, რომ ქრისტემდე ყველა ადამიანი სიკვდილითვის იყო განწირული, ის კი ყველაზე მეტად სწორედ სიკვდილს გაურბის. ადამიანს იმის გაფიქრებაც არ უნდა, რომ ოდესმე უნდა მოკვდეს. ჩვენ ვერც კი წარმოვივლიდგანია, როგორ შეიძლება, რომ დღეს რაღაცას ვგრძნობდეთ, ვფიქრობდეთ, რაღაც ვიცოდეთ, ოდესმე კი ეს ყველაფერი გაქრეს. ხომ ვიფიქრიათ ასეთ რამეზე – „როგორ შეიძლება მე აღარ ვიყო?“

დიახ, ეს მართლაც შეუძლებელია. ადამიანი ღმერთმა იმიტომ შექმნა, რომ ის მარადიულად, ანუ სულ უნდა არსებობდეს.

ღმერთი უსაზღვროდ კეთილია. შეუძლებელია, ის სიცოცხლეს იმისთვის გვაძლევდეს, რომ მერე წაგვართვას. ღმერთი უსაზღვროდ ბრძენია. არ შეიძლება მან რაღაც ან ვიღაც შექმნას, შემდეგ კი ისე, უბრალოდ გააქროს.

– მაშინ რატომ კვდებიან ადამიანები? – იკითხავ შენ.

იმიტომ, რომ სიკვდილი არის ღმერთისაგან დამორება.

ერთადერთი, ვინც ჩვენი სიცოცხლე „მოიოვნა“ და ამ სიცოცხლეს გვაძლევს, არის ღმერთი. თუ უღმერთოდ ვცხოვრობთ, სიცოცხლის ძალა ისევე გამოგვეკვლევა, როგორც ელექტროსათამაშოს დაეცლება ხოლმე „ელემენტები“.

მაგრამ ადამიანი სათამაშო არ არის. მას თვითონ შეუძლია აირჩიოს სიცოცხლე ან სიკვდილი, ქრისტესთან ერთად ცხოვრება ან ცოდვების გზით სიარული.

უნდა იცოდეთ ყველაზე მთავარი: ქრისტემ იმიტომ დაამარცხა სიკვდილი, რომ ის უცოდველი იყო. იესოს არასოდეს უზრუნია თავის თავზე, რაც სახლი ჰქონია საკუთარი, არც ზედმეტი ტანსაცმელი, ის მუდამ ადამიანებზე ზრუნავდა – კურნავდა ავადმყოფებს, თვალს უხელდა ბრძებს, ასწავლიდა სულიერი ცხოვრების წესებს ისე, რომ ხალხისგან არც შექებას ელოდა, არც პატივისცემას. როცა სასწაულებს ახდენდა, თავის მოწაფეებს აფრთხილებდა, არავისთვის მოეხიზროთ, რაც ნახეს.

მაშინ რაღა ვქნათ ჩვენ, ადამიანებმა, რომლებიც ყოველდღე ვცოდავთ, რომლებიც მხოლოდ საკუთარ თავზე ვფიქრობთ, ყოველთვის იმას ვამტკიცებთ, რომ სხვაზე კარგები ვართ, სხვაზე ჭკვიანები, სხვაზე ყოჩაღები?

თუ ქრისტესთან ერთად ცხოვრებას ვირჩევთ, თვითონ ქრისტე გვაძლევს თავის ძალას. საკუთარი ძალებით ვერც ცოდვის დამარცხებას შევძლებთ

და, მით უფრო, ვერც სიკვდილისას. ქრისტეს ძალით კი ყველაფერი შესაძლებელია.

იესო სწორედ იმისათვის იქცა ადამიანად, რომ ეჩვენებინა: ღმერთთან ერთად ადამიანს შეუძლია მკვდრებით აღდგომა, შეუძლია სიკვდილზე გამარჯვება. იესო იმისათვის მოკვდა და აღდგა, რომ ჩვენც აღვღგეთ.

ჩვენ, ქრისტიანებს, მხოლოდ მარადიული არსებობა კი არ გვინდა, არამედ ცხოვრება ქრისტესთან ერთად. ადამიანი სწორედ ამისთვის შეიქმნა – ღმერთთან ერთობისთვის. უღმერთობა ყველაზე არაბუნებრივი, უფრო მეტიც, მტანჯველია მისთვის. სწორედ იმიტომ იტანჯებიან ადამიანები ჯოჯოხეთში, რომ იქ ღმერთი არ არის.

ღმერთთან ერთად ცხოვრება აქვე, მიწაზევე უნდა ვისწავლოთ, ღმერთთან მისასვლელ გზას კი ეკლესია გვაწავლის.

ამდგარ ქრისტეს საკუთარი მოწაფეებიც კი ვერ ცნობდნენ პირველი შეხვედრისას. როცა მაცხოვრის ჯვარცმიდან მესამე დღეს მარიამ მაგდალინელი იესოს საფლავთან მივიდა, მას სამარხი ცარიელი დაუხვდა. იგი მწარედ ტიროდა, უკან მდგარი მკვდრებით ამდგარი იესო მებაღე ევონა,

და მხოლოდ მას შემდეგ, რაც უფალმა სახელით მიმართა: „მარიამ!“ – მიხვდა, ვის წინაშე იდგა. ასევე მოხდა იერუსალიმიდან ემაუსისკენ მიმავალ გზაზე. მკვდრებით აღმდგარი ქრისტე თავის მოწაფეებს ლუკასა და კლეოპას დამეზავრა (მაცხოვარს თორმეტი მოწაფის გარდა კიდევ ჰყავდა სხვა სამოცდაათი მოწაფე). უფალი დიდხანს ესაუბრა მოწაფეებს, მაგრამ მხოლოდ მას შემდეგ, რაც პურობისთვის დასხდნენ და იესომ „პური განტეხა“, ლუკა და კლეოპა მიხვდნენ, რომ მათ მოძღვარი ვერ იცნეს. როგორ ვერ მიხვდით, ჩვენ ხომ გული სიყვარულით ვკვირდით აგანხურებულო“, ამბობდნენ შემდეგ გაოგნებულები. მოწაფეებმა გულით იცნეს ქრისტე. ჩვენც უნდა ვისწავლოთ საკუთარი გულისათვის ყურის ვღება, რადგან ღმერთის სახსლოვე ან მისგან განწორება სწორედ გულით შეიძლება ვიგრძნოთ.

მიუგდეთ ყური თქვენს გულს საადღგომო ზარების რეკვისას. ის ჩუმად არის და არაფერს გეუბნებათ, თუ სიხარულით გეცხვებათ?!

ღმერთმა ანდგოს, რომ საადღგომო მისაღმებაზე – ქრისტე აღდგას! – სწორედ გულით განციდლი სიხარული ვუპასუხებდეთ – ჭეშმარიტად აღდგას!

ადღგომისა დღე არს, განვბრწყინდებოდეთ აუერნო, პასქა უფლისა, პასქა, რომლითა ქრისტემან ღმერთმან სიკვდილისაგან გვიხსნა და ქვეყანით ცად აღგვიყვანა სუფეყად, ძლევისა მგალობელნი დღეს.

განმარტებები:

- პასქა – აღდგომა
- გვიხსნა – გადაგვარჩინა
- სუფეყა – ზეცაში ცხოვრება
- ძლევა – გამარჯვება
- ღამორგუველი – დამმარცხებელი
- მიმნიჭებელი – მიმცემი

ქრისტე აღდგა!

გუნთი ქვეშ

ნიკუშა
ბოლქვაძე

ლევანიკო
ფონჩუა

აკაკი - თორთლაძე

ნანა ფეიქრიშვილი

ავთო
მანჯავიძე

ერეკლე
ჯავახიშვილი

ნანა და მარიამ
კიკაბიძეები

ლევან
პაჭკორია

ელენე
ბახტაძე

შეკა
მუსხერიძე

გიორგი
კეკელიშვილი

ეკა
ჭონიშვილი

სანდრო
ქვრიფიშვილი

მათე
გაღვლია

ფაშტიკო
თოლორდავა

ილია
ონიანი

აი, როგორ წარმოიხატა ძველევგვიპტური მითოლოგიის ერთ-ერთი უზენაესი ღვთაების რაობა და ნამოდგაწარი, ჩვენგან უღროდ წასულმა, ნიჭიერებით გამორჩეულმა ქართველმა პოეტმა მამუკა ხალუქვაძემ

მზე

წარმოდგენილ ილუსტრაციაზე ვხე-
დავთ მზეს, უფლის მიერ შექმნილს,
კველა იმ ჯადოსნური თვისებით, რაც
ასე საჭიროა სიცოცხლისა და ქვეყნიე-
რების ნაირფერობისათვის.

ილუსტრაციის ცენტრშია „რა“-
ევგვიპტური რელიგიისა და მითოლო-
გიის მიხედვით, მზის ღვთაება, ზოგი-
ერთი ვერსიით – „სზვა ღმერთე-
ბისა“ და „ადამინების“ შექმნელი.

ფურნის ჰური

მთის კალთაზე შეეწინა სოფელს გულჯვითელა მზე ეპარებოდა. სოფელი ზეპო სახუნის თადარიგს შესდგომოდა. ნიკო პაპამ პრობები გამოირეკა და ორლობები მიმავალ ნაბირს შეურია, მერე ლორებს საღაფავი გადაუდგა და აიგის კიბეს წელი, გამოზომილი ნაბიჯებით აუყვა.

— ნიკო! — გამოხედა სოფელ ნიკო პაპას, — დღეს პურის თადარიგი თუ არ დაფიქრეთ, საღამოსათვის ბავშვებს ლუქმა აღარ ექნებათ!

— ცოტაც მოითმინე, დედაკაცო, გამოვდეგვება თუ არა, გადავალ მაღაზიაში და გადმოვიტან!

— მაღაზიის იმედი ნუ გექნება. გუშინ წყაროსთან ცნკანით ჰოგრე ამბობდა, ფეკილი აღარ ჰქონიდა და მაღაზია კარგა ხანს პურით აღარ ივაჭრებო!

— მაშ რა უნდა გქნათ? — უაზროდ მიაქერდა ნიკო პაპა სოფო ბებოს.

— რა და, ბადიაურზე უნდა ჩახვიდე, კაცო, რაც უნდა იყოს, რკინიგზის სადგურია, მიღების ხალხი ტრიალებს!

— კარგი ჰო, ეგრე ვიპა! — მიუგო ნიკო პაპამ და იმ ოთახში შეიჭვირებოდა, სადც ბავშვებს ტკბილად ეძინათ. უფროსი შეიღობილის თვალი დააფიქრა და ხმადაბლა გასძახა:

— შვილო, არჩილ, ბადიაურზე არ წამოხვალ?

— წამოვალ! — მიუგო არჩილმა. მალე პაპა და შეიღობილი გამგზავრების თადარიგს შეუდგნენ. სახედარს ხურჯინი აპკიდეს და სოფლის ორლობებს ტაბილი გაუცქერნ.

როგორც იქნა, ჩააღწიეს ბადიაურის სადგურს. ნიკო პაპამ სახედარი წყალსაქაჩის გასწვრივ, ღობის მარჯილზე მიაბა და არჩილთან ერთად სადგურის შენობისაკენ გასწია.

— დილა მშვიდობისა, იონოფრე! — მიესალმა ნიკო პაპა სადგურის მორიგეს.

— მშვიდობა მოგცემი ღმერთმა, ნიკო ძია! — წითელი ქუდი თავიდან მოიშველია იონოფრემ, — ამ დილაადრინა რას შეუწუხებინარ, კაცო?

— სოფელში პურის აღარ აცხოზენ და აქ ჩამოველ, ფურნიდან მინდა წავიკო!

— ეე, ნიკო ძია! — ამოიხრა იონოფრემ და კუბინი ქუდი კუფავ მოიგდო, — ფურნი სადღა მუშაობს, მესამე კვირაა საცხოზის ფეკილის ნახაზიც აღარ მიუღია!

ნიკოს ელდა ეცა. უკან ხელცარიელი ვერ დაბრუნდებოდა, მაგრამ თავს ზემოთ ძალაც არ იყო.

— ნიკო ძია! — იონოფრეს ხმამ გამოაფიხრა ფეკრებში წასული ნიკო პაპა, — საცვა ქალაქიდან მომავალი მავარებელი ჩამოვდებოდა, მგზავრებმა ქალაქიდან წამოვლული პურის გაყიდვა იციან, იქნებ გეცვადა, პა?

— მეტი რა გზაა, მეც დაველოდები!

მზე შუბისტარზე იყო დაველოდარი, როდესაც მატარებელი კვილით შემოვირიალდა სადგურში და გაჩერდა. იქაურთა მყისვე ჩოქოლმა და პურნაურმა შეურა. ნიკო პაპამ ორჯერ თავარ-ნაუარა შემადგენლობას, მაგრამ პურის შემომთავაზებელი არავინ აღმოჩნდა.

— ნიკო ძია!

ნიკო ისე შედგა, თითქოს რაღაცას შეეფახაო და უკან მოიხედა. ერთ-ერთი ვაგონის სარკმელზე ვიღაც ქოჩორა ყმაწვილი გადმოკიდებულიყო და ხელებს უქნევდა. ნიკომ ვაგონისკენ გასწია. არჩილი თიკანივით ბუდეწვა პაპას.

— რომელი ხარ, შვილო? — ახედა ნიკომ ვაგონის სარკმელზე გადმოკიდებულ ყმაწვილს.

— იმი მიტა ვარ, ნიკო მასნაწვლებელი, ობოლანთ მიტა! მაშ, აღარ გახსოვარ? — მიტა? — თვალბეი მონკურა ნიკო პაპამ, — ოო, მიტა! როგორ არა, ახლა კი გიციანი, ბოჭო, გამახსენდი! საიდან მოდიხარ შვილო?

— ქალაქიდან, ნიკო ძიჯ, მწყემსებისათვის ფურნის პური მიმაქეს. ე დალოცვილი, ამ ბოლო დროს იგეთი დეფიციტი შეიქნა, რომა ქალაქიდანა ვზიდავთ. საით გაგიწევია, ნიკო ძიჯ, სადგურზე რა გინდოდა?

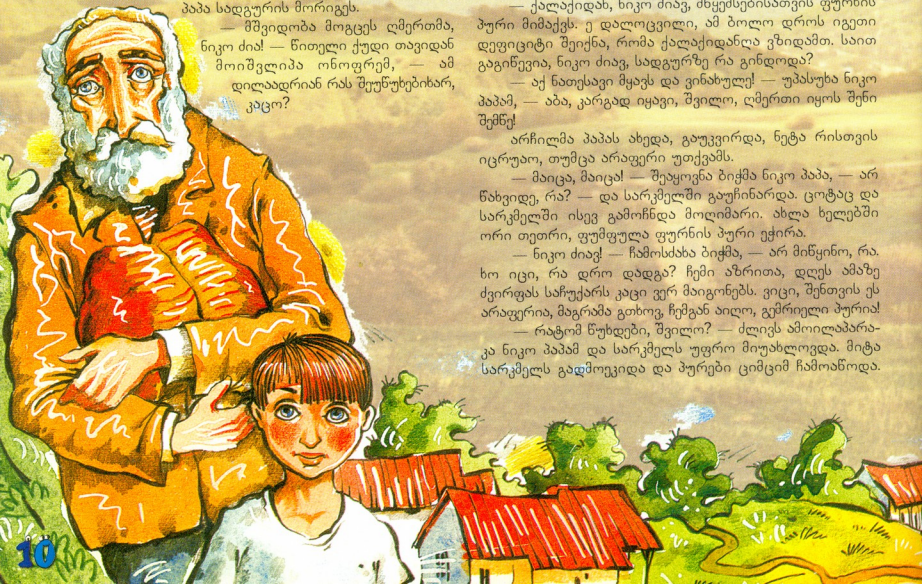
— აქ წათესავი მყავს და ვინახულქ! — უპასუხა ნიკო პაპამ, — აბა, კარგად იყავი, შვილო, ღმერთი იყოს შენი შეწქქ!

არჩილმა პაპას ახედა, გაუკვირდა, ნეტა რისთვის იცრუაო, თქმცა არავფერი უთქვამს.

— მაიცა, მაიცა! — შეაყოვნა ბიჭმა ნიკო პაპა, — არ წახვიდე, რა? — და სარკმელში გაუჩინარდა. ცოტაც და სარკმელში ისევ გამოჩნდა მოლომარი. ახლა ხელბეი ორი ოთფირი, ფუწფულა ფურნის პური ეცრია.

— ნიკო ძიჯ! — ჩამოსძახა ბიჭმა, — არ მიწყინო, რა ხო იცა, რა დრო დადგა? ჩემი აზრითა, დღეს ამაზე ძვირფას საჩუქარს კაცი ვერ მაიგონებს. ვიცე, შენთვის ეს არაფერია, მაგრამა გთხოვ, ჩემგან აიღო, გვერეილი პური!

— რატომ წახვიდე, შვილო? — ძღვს ამოილაპარაკა ნიკო პაპამ და სარკმელს უფერო მიუახლოვდა. მიტა სარკმელს გადმოვიცა და პურები ციმციმ ჩამოაწოდა.

ნიკო პაპამ პურები ხელეღმურ მოიწყვიდა და მკერდზე ისე მიიხრუპა, თითქოს ვიღაც ნართმევას უშირებო.

პაპა-შვილიშვილმა ფურნის პურები ხურჯინის თვლებში საიმედოდ მოათავსეს და სოფლისაკენ გასწიეს. აღმართი რომ აივაცეს, ცარგვალი ყორხალი დროუბლებით გადაიძვლესა, შორს თვალისმოჭრულად გაივლიდა და მამოწინე ამას ყურისნაწლები გრუხუნი მოჰყვა. მერე ცოტაც და ხელეღმურ ნამოუწინა.

— ერიპა! — შეღონდა ნიკო პაპა, — ეგრე თუ იწვიბა, ტანთ მშრალი ძაფიც აღარ შეგვრჩება!

— იქნებ სადმე შევეფარებინა თავი, პაპავ? — შესთავაზა არჩილმა.

— კეთილი, შევეფაროთ! — კვერი დაუჯრა ნიკო პაპამ შვილიშვილს, იქვე მდგარი ორსართულიანი სახლის ეზოს კუჭიკარი გამოაღო და ხმახალა დაიძახა:

— მასპინძლო!

აივანზე სანკვიარმოხურულ კაცი გადმოვდა და სტუმრებს გადმოხედა, მერძე კივე სხარტად ჩამოიჩინა, ქიშკარი გამოაღო და პაპა-შვილიშვილი შინ შეიპატიფა.

— მობრძანდით, მობრძანდით!

— აქა მშვიდობა! — დაარღვია მყურდრობა ნიკომ, როდესაც ოთახში შევიდნენ.

— იცოცხლო, ჩემო ბატონო! — მიუგო მასპინძელმა. დაბრძანდითო, შესთავაზა და სადაღაც გაუჩინარდა. ის იყო, ნიკო და მისი შვილიშვილი მაგედასთან ჩამოსხდნენ, რომ მერე ოთახის კარი ოღნავ გაიღო, იქიდან ნახევრად შიშველი ბიჭუნა გამოვიდა და მოაჩვენებდა იქვე შედგა. მერე მერე გამობაჯბაჯდა და გვერდით ამოუდგა, მეორეს მესამე მოჰყვა, მესამეს — მეოთხე და ბოლოს სულ ერთი ციციქნა, პირმცინარე გოგონა გამოიჭუნტულდა. უცხო ადამიანები რომ დანიხა, გოგონამ თავი დახარა და ბიჭებს ამოუჯრა. ამასობაში ოთახში მასპინძელი შემოვიდა.

ნიკო პაპამ ბავშვიშვილს გააპარა მერე და თქვა:

— ღმერთმა გიმრავლოთ, ეს რამდენი შვილი გყოლიათ? თქვენ უნდა დავიკვირო, კაცი ვარ და ქუდი მსურბაქს!

— შოი! — ჩაიციხა მასპინძელმა და თვითონაც ბავშვებს გახედა, — ჩემები რომ იყვნენ, რაღა მიჭირდა. ხიზნები არიან, ოჩამჩირიდან. მესამე წელია, რაც ჩემთან ცხოვრობენ. კარგი ხალხია, ხელს როგორ ვკრავდი, შევიკედლე და, როგორც შემოძლია, ვებატრონობ!

— აგაშენათ ღმერთმა! — უთხრა ნიკო პაპამ და ისევ ბავშვებს შეაღო თვალი, — ამაზე ღვთისნიერი საქმე რაღა იქნება!

ამასობაში დასახლისმა ცელი კრძი შემოვდა ტაბლანზე, სტუმრებს მიესალმა და ოთახიდან გავიდა. მასპინძელმა ქიქტი სასპელით შეაგასო, მოიბოძინა, პური სულ ახლახან გაგვივადო და არკით სასუე ჭიჭა თავისკენ მიიჩოჩა.

ნიკო პაპამ არჩილს გახედა და კუთხეში მიდგმულ ხურჯინზე ანიშნა, პური ამოიღო. არჩილმა ხურჯინის ერთ-ერთი თებლიდან ფურნის პური ამოიღო და მაგიდაზე შემოიღო.

— აბა, ეგ რა გამოვიდა! — შეწუხდა მასპინძელი, — შინ წასაღები პური თუ აქ შეგიჭამეთ, სადაღური სტუმარ-მასპინძლობა?

მსატკარი პაპა პარსული

როგორ გკადრებთ, შვილო? პურზე უარის თქმა ცოცხალი მიორთვით, მიორთვით! — შესთავაზა ნიკო პაპამ.

პურზე ვერ ხელიც არ ჰქონდათ ნახლბი, რომ კარებთან მდგომი ბავშვიდან ერთ-ერთი ბიჭუნა მაგიდას ბანცალ-ბანცალით მიუახლოვდა, ხელში ნიკოსკენ გაიშურა და ოღნავ გასაგონი ხმით უთხრა:

— ბაბა!

— პური გინდა, შვილო? ასლავე, გენაცვალე! — დაეცურებდა ნიკო.

ფურნის პურს კარგა მოზრდილი ნაჭერი ჩამოსტეხა და ბიჭუნას გაუწოდა. ბიჭუნამ პურს ხელი დააღწერ, განწეუდა და ხარბად დაუწყო ჭამა. წუთიც არ გასულა, კართან მდგარი, ნახევრად შიშველი ბავშვი ადგილს მოსწყდნენ, ნიკო პაპას გარს შემოეჭვივნენ და თითქმის ერთხმად შეჰკვირეს:

— ბაბა!

— ერიპა! — შეწუხდა მასპინძელი, — ამ პატიოსან კაცს თუ პურს აქ შევეუჭამო, შინ რაღა უნდა მიიტანოს?

— როგორ გკადრებთ, შვილო! — უსაცვედურა ნიკო პაპამ მასპინძელს, — ბავშვებს უარი როგორ ეთქმება!

— ასლავე, გენაცვალეო, ასლავე!

ბავშვებს ხელში მოხვია, ლამის ჩაიხუტა და არჩილს გადაუღაპარა, ხურჯინიდან მერე პურიც ამოიღო. ბავშვები თვალეშმი მისჩერებოდნენ მოხუცს. ამასობაში ნიკო პაპამ ფურნის პური ტოლ ნაჭერებდ დაყო და პატარებს ჩამოურიგა. ბავშვებმა პურის ნაჭერები მკერდზე მიიხუტეს და მერე ოთახისაკენ უკანმოუხედავად გაცვიდნენ.

მოგვიანებით პაპამ და შვილიშვილმა კეთილ მასპინძელს მაგალიბა გადაუხადეს, სახედარი გაიგდეს და თვინით გზას დაადგნენ.

სოფელში რომ შევიდნენ, მხოლოდ მამინდა მიუბრუნდა არჩილი პაპას და ხმახალა ჰკითხა:

— პაპა, შინ რომ ცარიელები მივდვივართ, იქაც ხომ პურს ულიან?

— არა უშავს, შვილო, საღამო ეამს ქვერეში გადავალ, ჩემს მამიდამშვილთან. კიკოლანთ გოგაის შინ ბედულს აქვს, შეუძლებელია პურის ეჭვილი არ ჰქონდეს. ნუ გეშინია, მშორის არ მოგვალავთ! — დაამშვიდა ნიკო პაპამ შვილიშვილი, მზრუნველად გადაუსვა თავზე ხელი და თბილად გაუღიმა.

მზია ჩხატიანი

კვირში

— ჭიტა, — კვირტმა თვალი ჭეიტა,
მერე ცვროთ ვაიჭეიზა.
გაიბურა, გაიბურცა,
— ბუჰ, — გასკდა და გაიფურცლა.

დალი მახმიშვილი

ქორნილი აპკით ჩიტავს

ლომსე ბოლოქაქარებს
ფრთები დაუბუნეიათ,
საქორწილო მუჯლისზე
ვინ არ მიუწვევიათ.
ტორთლები, კაკებები,
მწეწევიები, გვორტები,
ბულბულები, ჩხართვეები,
ღობემძვრალა ჩიტები.
ოფთაფები — მიურები,
თავსე ვიორვიინდგ მულები,
მიძმღრალი ვნოლები,
გუნდი მილაღურების.
მთელი ეზო აივსო
სათცარი ჰანგებით,
ქორწილი აქეთ ჩიტებსო,
შეჰხარიან ბუშუები.

მთვარისა კარახალიძე

ბუშთაიღის ბაღში

ლომით მიქრის ბექა,
მიავგლებს ლომს,
შეჯეიბრეთ ახლა
ბექას, ლომსე მუდომს!
ჭენებ, ჭენებ, ჭენებით...
წინ მიქრიან ცხენები...
იქეთ ეტლი მივგლავს,
მიგ ჩამსხდარან ბუშუები,
— რას აწვალდებთ სიმღერას,
თქვე ცელქებო, რას შერებით?!
ბექა მისდევს ავაზებს,
და ვზებს მიიღამაზებს!
უფრიღებს ფრიღა,
თეთრი ნისლის ფარდა,
ავაზები კი არა,
გზაზე ბექას გარდა,
ვერ გაავლის ვერავინ!
ბიჭი რკინის მკვერაფი,
მიქრის! ჭენებ-ჭენებით,
წინ მიქრიან ცხენები...
ლომით მიქრის ბექა,
მიავგლებს ლომს,
შეჯეიბრეთ ახლა,
ბექას ლომსე მუდომს!

100 დღე 100 დღე 100 დღე 100 დღე 100 დღე

მხატვარი სალომე პაიჭაძე

გავზრდა შენთვის

ბომბორა და კათილი ფოთლაბი

შემოდგომის ქარიან საღამოს ერთ დაბურულ ტყეში დათვის ბული ბომბორა დაიკარგა. საცოდავად ატირდა, თუმცა მისი ხმა არავის ესმოდა. ბომბორას ძალიან ეშინოდა. ამ უბედურებას შხაპუნა წვიმა დაერთო. წვიმის ხმაური, ქარი და სიცივე ბომბორას უფრო აშინებდა. ის ხომ ტყეში პირველად დარჩა მარტო? ამ ფიქრებმა პატარა ბული უფრო აატირა. ბულის ასეთ ტირილზე ჭრელ კაბებში გამოწყობილმა ფოთლებმა თამაში შეწყვიტეს.

- რატომ ტირი? - ჰკითხა ყვითელ კაბაში გამოწყობილმა ფოთლებმა.
- ჩემი დედიკო მინდა! მგონი დაიკარგე - განავრძო ტირილი ბულმა.
- ნუ ტირი! - გააკრძელა ფოთლებმა - ჩვენ გაპოვნინებთ!
- პო, პო, გაპოვნინებთ, აუცილებლად გაპოვნინებთ. - შესძახა ყველამ ერთად.

ბომბორას თვალები ეხუჭებოდა. ფოთლებმა საწოლი გაუკეთეს და დათუხამ მალევე დაიძინა. მეორე დილით ბომბორამ გვიან გაიღვიძა. წვიმას გადაეღო. ფოთლები დედა დათვის საძებნელად წასულიყვნენ. დაპქროდნენ მთელ ტყეში და ეძებდნენ. ბოლოს, როგორც ექნა, იპოვეს - იჯდა დედა დათვი ხის მორზე და მწარედ მოთქვამდა. ფოთლებმა დედას ბომბორას ამბავი შეატყობინეს და გაზარებულნი შეილთან წაიყვანეს.

ბომბორამ დედის დანახვაზე სიხარულით დაიღრიალა და დედიკოს ჩაეხუტა. მერე ფოთლებს მადლობა გადაუხადა და დედასთან ერთად შინისკენ გაეშურა.

ანა კიძიბური, 13 წლის

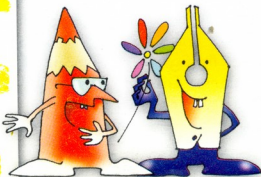
როგორ დავიბადა წვიმა

ერთხელ მზის დაბნელება იყო. მზე და მთვარე ერთად მოხვდნენ, მათ ძალიან შუუყვარდათ ერთმანეთი. ღრუბლებმა მზეს დაუძახეს, ჩქარა ამოდი ხალხი გაანათო. მზე გაიქცა, მთვარე ვეღარ დაწია და ტირილი დაიწყო.

არამაზ ახვლედიანი, 10 წლის

სანდრო ვაკაძე
6 წლის

ფოთლოვნებანი

დედამიწა მართლაც მრგვალი ყოფილა.

ჩემი ჯერიც დადგება...

კაცი ვარ და ქული მხურავს!

მხედრები

სოლო-კონცერტი

მომისმინეთ, თორემ დავარტყამ!

ნოდარ შოშიტაშვილი

ეს ამბავი ძალიან, ძალიან დიდი ხნის წინათ მოხდა. მე რომ ახლა ციფრს დავისახელებთ, თქვენ შეიძლება იქამდე თვალც არ იცოდეთ ჯერ... 30 ათასი წლის წინანდელ ამბავს გიყვებით. არქეოლოგები ამ დროს პალეოლითს, ანუ ძველი ქვის ხანას უწოდებენ.

რომ არ დაიბნეთ, მოკლედ გეტყვით, რომ მაშინდელი ადამიანები გვარებდა ცხოვრობდნენ — ერთ დიდ გამოქვაბულში ან უზარმაზარ მიწურში, ან სულაც ხის ტოტებითა და ისლით გადახურულ ნულ „სახლებში“. ერთ ასეთ გვარში 15 კაცი იყო, ან უფრო მეტი. მამაკაცები ერთად დადიოდნენ სანადიროდ ქვის იარაღებით, ქალები და ბავშვები კი საცხოვრებლის ახლომახლო ემბდნენ ხილს და ძირხვეწებს... ზემო იმერეთში ერთი ძალიან ლამაზი ადგილი, სადაც მთის პატარა, კალმახებით სავსე მდინარე ჩხერიმელა მიედინება და აქაურობასაც ჩხერიმელის ხეობას ეძახიან. სწორედ ამ ხეობაშია დევის ხვრელის გამოქვაბული. უფრო მოსორებით, ზღვისკენ, საკაიას და საგვარჯილის გამოქვაბულებია. ჩვენი გმირები დევის გამოქვაბულში ცხოვრობდნენ თავიანთ დიდ გვართან ერთად. და-ძმას სახელებიც უცნაური ერქვათ — ბიჭს გი, გოგოს კი — თა. ყველას ასე მოკლე-მოკლე სახელები ერქვა. ეტყობა, მაშინ ასე იყო „მოდამი“. მერე, როგორც ჩანს, გი გიორგად იქცა, თა — თამარად!

ერთხელ, დილაადრიან, გვარის მამაკაცები (შვიდნი იყვნენ) მშვილდ-ისრებით, შუბებით, ქვის ცულებით, ხელკეტებით და დანებით შეიარაღებულნი სანადიროდ წასასვლელად გაემზადნენ. გი და თა უფროსებს წინ გადაუდგნენ, ჩვენც ნაგვიყვანეთო. წინამძღოლმა, რომელიც გის ბაბუა იყო და

მასაც გი ერქვა, განრისხებულმა უბრძანა პატარებს, გამოქვაბულში დარჩებით და ქალებს მიეხმარებითო...

განაწყენებული და-ძმა გამოქვაბულის კართან იდგა და სევდიანად გაპყურებდა მიმავალთ.

— გი, მოდი, ჩვენც ნავიდეთ სანადიროდ!
— წამოიძახა თამ.

— გაგიჟდი, მგლები რომ გადაგვეყარონ? — გაოცებული იყო ბიჭი გოგონას მამაცობით.

— ბევრი კაჟი ნავილოთ და, თუ გამოგვეიძენენ, ცეცხლი დავანთოთ. თუ კურდღლებზე ინადირე, მე სოკოს და მყვალს მოვკრეფ. დედა ზამთრისთვის ქურქებსაც შეგვიკერავს და სოკოსაც გაახმობს.

გის ჭკუაში დაუჯდა დის ნათქვამი. ორი მშვილდი გადაიკიდა, კაჟის და ძელისპირიანი ისრები მოაგროვა, შეკრა და ტყავის პატარა აბგაში ჩადო. თამ წინა საღამოს ვახშიდან დარჩენილი ორი კვერი და ორი ცალი ველური სვანფორი აიღო. ქალებს და ბავშვებს ჯერ ისევ ღრმა ძილით ეძინათ, როცა პატარებმა შეუმჩნევლად დატოვეს გამოქვაბული და უფროსებს კვალში ჩაუდგნენ. დროადრო მათი ყიჟინაც ესმოდათ, ერთი-ორჯერ თვალიც მოჰკრეს მონადირეებს, მაგრამ ახლოს არ მიდიოდნენ...

ამასობაში გიმ ორი ნაცრისფერი კურდღელი და ერთი პატარა მელა მოინადირა. თა სიხარულით აღარ იყო — მელიის ტყავისგან დედა ლამაზ ქუდს შეუკერავდა; ფუმფულა კუდასც ყელზე მოიხვევდა და მთელი ზამთარი უდარდელად ირბენდა თოვლში. არ ეტყოდნენ, შეგცივდებაო...

ერთი უზარმაზარი მუხის ძირას თამ იმდენი ქამა სოკო იპოვა, რომ კალათა უცბად აავსო. თანაც უკვე მოშიებოდათ და გამრქველად მიირთვეს კვერი და უში სოკო.

დანაყრდნენ თუ არა პატარებმა, უფროსების ნაკვალევს გაჰყვნენ. მოულოდნელად რალაც უჩვეულო ხმა მოესმათ. ისეთი ხმა მანამდე არც გაეგონათ: ვიღაც თუ რაღაც საშველად უხმობდათ. მიჰყვნენ ძახილს და

პატარა, ქვიშიან მინდორზე, ზედ მზის გულზე ერთი ბუნო არსება შენიშნეს: წითური, ერთიანად მრგვალი, გრძელკუდა და ყურებ-პანტურა ლეკვი.

— პატარა მგელი! — ნამოიყვრა თამ.
— ნახე, რა ლამაზია! ეს ჩემი მგელი იქნება, მე ვიშვილებ, გავზრდი და...

— მერე გემრიელად შეგახრამუნებს! — დასცინა გიმ.

— შენ იცინე, იცინე და, ახლა რომ გვერდით ჩვენი მგელი გვყავდეს, სულაც არ შეგვეშინდებოდა!...

გიმ განზრახვა გადაიფიქრა, მგლის ლეკვის მოკვლას რომ აპირებდა, მისი ტყავისგან დედა ფეხსამოსს შემოიკერავსო. თანაც ძალიან მოუნონა პატარა ლეკვი, რომელიც თას კალთაში ჩასკუპებოდა და ხელებს ულოკავდა...

— მშვირია, საცოდავი, თანაც შენი ეშინია და კანკალებს. მოდი, შენც მოფერე...

გისაც შეეცოდა დამფრთხალი ლეკვი, დას გამოართვა და გულზე მიიხუტა. ახლა მას დაუწყო ლეკვმა მოფერება.

ბავშვებმა შინ დაბრუნება გადაწყვიტეს. გზად მათ საძებრად წამოსული შემწინებულები ქალები შემოხვდნენ.

— დედა, დედა, გეცვენები, მონაწვე ძუ-ძუ პატარა მგელს, იცო, რა საყვარელია!.. დედა მოუკლეს და სულ მარტოა, თანაც მე და გი ისე ვუყვარვართ!... — პატარა მეგობრის დასაცავად ტყუილიც მოიგონა თამ. დედამ დაუჯერა და ლეკვი მკერდზე მიიხუტა.

ნეტა გენახათ, როგორი ნკმუტუნით წოვდა ძუძუს წითური ლეკვი... ამასობაში გის და თას პატარა ძამიკოც აჩხავლდა, ეტყობა, მიხვდა, „მონილე“ რომ გაუჩნდა, დედამ მერევე ძუძუ თავის პატარას ჩაუდო პირში და ისიც გაიტრუნა. მერე, თვალი შეავლო ლეკვს და სათამაშოდ წაეტანა... დედამ ორივე დათვის ტყავზე დასვა და პატარებმა კოტრიალი დაიწყეს. ლეკვი გახარებული ნკმუტუნებდა, ბიჭუნა კი გაუთავებლად კისკისებდა.

ამასობაში უფროსებიც მოვიდნენ. ასეთი უხვი ნანადირევი კარგა ხანია არ მოუტანიათ. ერთი ხარი მოველათ, ერთიც ცოცხლად წამოეყვანათ. კიდევ ერთი ძროხა და ერთიც მგლის ლეკვივით წითური ხბო (ხარი, ძროხა და ხბოც, რა თქმა უნდა, გარეული იყო)...

საქართველოს
პარლამენტის
ეროვნული
გამომცემლობა

ცოტა ხანში თას დედამ ლეკვი ძროხასთან მიიყვანა და ახლა მისი რძე გაასინჯა... ასე გახდა ლეკვი ძროხის შეილობილიც. მერე, ცოტა რომ მოიზარდა, ხორცის ქამაც დაიწყო. მგლის ლეკვს თამ ბათი დაარქვა. ვინ იცის, იქნება აქედან მოდის ბათურა, ქართული ნაგაზის პოპულარული სახელი. ერთხელ აბეჭად ტურას კუდით ქვა ასროლინა, ჯერ ყვეფით ცდილობდა დაეფრთხო, მაგრამ როცა ტურა პატარებს აღარ მოუშვა, მაშინ კი გაიგიჟა თავი ბათმა, ყელში სწვდა ბოროტ ტურას და მიახრჩო კიდევ...

— არა, ბათი ნამდვილი მეგობარია, უამისოდ ძალიან გაგიჭირდებოდა ცხოვრება! — დაასკვნა გიმ.

...ერთ ადრიან გაზაფხულზე ბათი სადაც გადაიპარგა. დიდხანს ეძებეს, მაგრამ ვერსად იპოვეს. გიმ და თამ ტირილით დაისიეს თვზლები. იღვიძებდნენ და იმ ადგილისკენ აპარებდნენ თვალს, სადაც ბათი იწვა ხოლმე, მაგრამ ის არსად ჩანდა.

პატარებს ზუსტად არც ახსოვდათ, რამდენი დრო გავიდა, მაგრამ სჯეროდათ, რომ ბათი აუცილებლად დაუბრუნდებოდათ.

ერთ ადრიან დილას გი და თა უჩვეულო ხმაურმა გააღვიძა. სასწრაფოდ გამოცვივდნენ გამოქვაბულიდან... მათმა მხიარულმა ყინინამ მიმნარევიც ფეხზე წამოყარა და გარეთ გამოფინა. ეზოში ბედნიერი ბათი იდგა და დანაშაუვსავით ნკმუტუნებდა. მის გარშემო კი ხუთი პატარა ბათი დასუნსულებდა, სწორედ ისეთები იყვნენ, როგორიც მათი დედა, გიმ და თამ რომ იპოვეს...

აი, ასე მოიშინაურეს ველური ძაღლი (თუ მგელი) ჩვენმა წინაპრებმა... მას აქეთ ძაღლი ყოველი ოჯახის მეგობრად და დამცველად იქცა...

მზატვარი
დათო
სიდაშალი

გონი

— წვერი აქვს ფსონებია,
 უღვაძი — უხეძი,
 მოკალათებულა
 თაზის კუთხეში.
 ახეუვია თოკის კანზე,
 ნაკეუსა და ნამცეცს ამჩნევს.
 არ აკლია თვალის ჩინი.
 მტკურისასრუტის წაწა და
 ბაბო ფოცხის შეიღიძვილი.
 იგი გახლავთ ვამრჯუა
 ზარმაცებზე მარჯუა.

ღმერთი ძალას მომხმას

მე, ზატარა მარიამმა,
 ლექსი ვიცი ბევრი,
 ნამკაც ვიცი, ზატარა ვიცი,
 და კარგადაც ვმღერო.
 ახლა ვსწავლობ ჯალობას და
 წმინდანების ღირსეუბს,
 იმედი მაქვს, დიდი ღმერთი,
 ღვთიურ ძალას მომცემს.

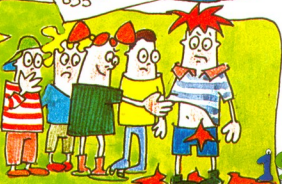
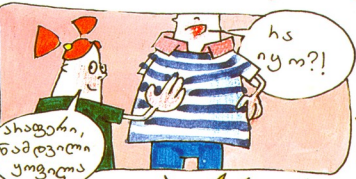
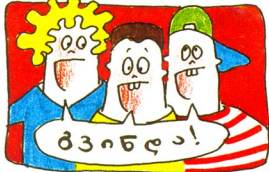
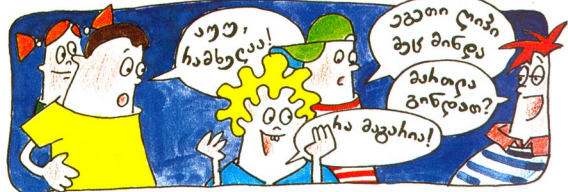
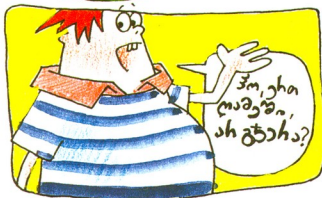
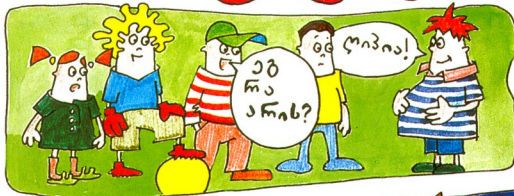
ხან მოკლეზე გრძელი არის,
 ხან მძალეზე დაბალია.
 ხანღის, ესოს, ქუხის, ქვეუხის
 სისუფთავე აბრია.
 კარგია, თუ ახალია!
 იცის თავის საქმე,
 დაღეძი და აქმ!
 მეგობრებიც ბლომად ჰყავს:
 ტილიო, სთილი, ასტამი,
 უველას სიღამაზეს და
 სიკოტავეს ასწავლის,
 კუნჭულ-კუნჭულ დამფრება,
 მტერი გახლავთ ნავვის,
 მაგრამ ჩვენი მარჯუენის
 გარეშე რომ არ ჰგვის?

„— ერთად უცაცხოთ, ვეღაუოთ,
 სიბინძურე აუღაუ მოთ,
 კიბე-კიბე, ქუხა-ქუხა,
 აი, ეოხად, არა უშავს!
 საქმეს კარგი ზირი უხანს!
 ეს ქვეუხანა ხანსლივით
 უხდა დავაგრიდლით,
 რომ ღამაზმა ბავშვებმა
 ნავგაუმი არ იართო!“ —
 ცოცხი ასე მღერის,
 მივაშველით ხელი.

ტრანსს უნები

კომისარ თანდღას

სამში № 006

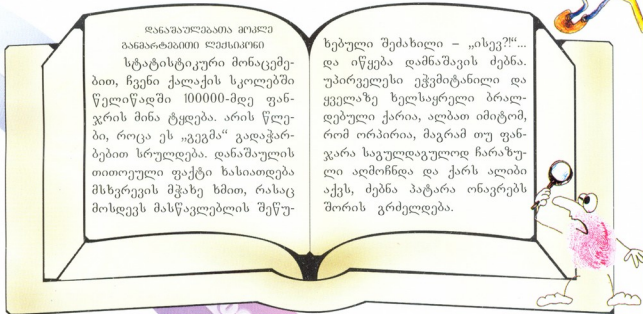

გამოდის 1904 წლიდან
გამომცემელი შპს „დილა“

მოხარო რედაქტორი
ლოლო წიგწიგამი

კომისარს სკოლის დირექტორის მაგილაზე ჩვენებების მთელი დასტა დახვდა, თავად დირექტორი კი დაბნეული ჩანდა; თავგზა არეოდათ სასწავლო ნაწილის გამგებს და კლასის დამრეგებლაც: განსაკუთრებული არაფერი მომხდარა, მაგრამ მოვლენათა უწყველი განვითარების გამო თვით თანდღაც კი სახელმძღვანელოებს ჩაუვდა.

დანიშნულებისათვის მოკლე
ბანაკარბაბითი ლაპარაკი

სტატისტიკური მონაცემებით, ჩვენი ქალაქის სკოლებში წელიწადში 100000-მდე ფანჯრის მინა ტყეფა. არის წლები, როცა ეს აგვემა“ ვადაჭარბებით სრულდება. დანაშაულის თითოეული ფაქტი ხასიათდება მსხვერვის მჭახე ხმით, რასაც მოსდევს მასწავლებლის შეწყ-

ხებული შემახილი - „ისევუ“... და იწყება დამნაშავის ძებნა. უპირველესი ევკვიტინილი და ყველაზე ხელსაყრელი ბრალდებული ქარია, ალბათ იმიტომ, რომ ორაპირა, მაგრამ თუ ფანჯარა საველდავულოდ ჩარახუელი აღმოჩნდა და ქარს ალბამ აქვს, ძებნა პატარა ონაერებს შორის გერტდება.

ამჯერადაც ყველაფერი ჩვეულებრივზე ჩვეულებრივად დაიწყო. ფიზიკისა და მათემატიკის გაკვეთილებს შორის, ხუთწუთიანი დასვენების დროს, V²-ს საკლასო ოთახიდან მტყვრვის ხმა გაიგონა, რასაც რამდენიმე წუთში მასწავლებლის შეცხადება მოჰყვა. როგორც წესი, ყველა ბიჭი დაიკითხა და არეულობაც აქ დაიწყო. აი, მათი ჩვენებები:

სამში № 006

რეზო აცხადებს, მე ვაგტეხეო.
თამაზი ამბობს, მინა ვაჟამ ვატეხაო.
გივი დარწმუნებულა, რომ რეზომ ვატეხა.
გიას ევკვი აქვს, ან რეზო იყო, ან არჩილიო.
ზურაბი ამტკიცებს, ვაჟა არაფერ შუაშიაო.
ირაკლი ზურაბს უდასტურებს, ვაჟა უდანაშაულოაო.
ვაგა რეზოს ამართლებს, მაგას არ ვაუტეხიაო.
ვაჟას ჩვენებით, ზურაბი ტყუელს ამბობს.
არჩილი ამბობს, არც მე ვარ დამნაშავე და არც რეზო.

მოდი და ნუ დაიბნევი. თანდღამ ჩვენებებს კიდევ ერთხელ გადახედა და დინჯად თქვა: ამ ცხრა პასუხიდან მხოლოდ სამია მართალიო.

ახლა, ალბათ, ადვილად მიხვდები, ვისი მშობელი დაიბარეს მეორე დღეს სკოლაში?

მოხარო რედაქტორი
ლოლო წიგწიგამი

„დილის“
საყვავილო
პენიკოლოვალი
პასუხსმგებელი რედაქტორი
ალეკო ბაბაშაია
„დილის“
საყვავილო
ბიბლიოთეკა
პასუხსმგებელი რედაქტორი
ნანა კვარაცხელია

სტილი:
ცისანა ნიკოლაშვილი
მსატერობა და დიზაინი:
ბიბა ლავაური
თბა ბიბაია
წერილები:
ბარბა ბიორბამი
კომპიუტერული
უზრუნველყოფა:
ქვიშვანა ბიორბამი
ირმა ლიპარაძელიანი
საფინანსო განყოფილება:
ნანია ცოცხალაშვილი
გაზეთული ლეჟვასილი
საზოგადოებასთან
ურთიერთობის განყოფილება:
მაცხვალა ბიორბამი
ნანი კაკაია

ვარკანი
ბიბა ლავაური

მისამართი:
თბილისი,
კოსტავას ქ. №14
ტელ: 93 10 32;
93 41 30
ელ-ფოსტა:
dila1904@yahoo.com

აკი მანჯავიძე

ამანიძე

ნუცა
ნათენაძე

საბავშვო ცენტრის ფუნქციონირების მეთოდური მასალა

ელენე ცქიფურიშვილი

გუგა
გუგუშვილი

ვესანე
ბაბუნაძია

ნინო
ვლტკი

მარიამ ნატყებია

ანა
გრიგალაშვილი

საბავშვო ცენტრის მეთოდური მასალა

ეს რა უხნაურ
ფუნქციონირების
მეთოდური მასალაა

მედი
ციხინი

ბავშვთა
დასაცავი
სამსახური

თაზუნა
ნათყე

ნიკინა

სათაურა

პატარების განვარტავითი ლექსიკონი

ბთი - ფეხსაცმელი

ღაბურღინე - გადმოაბრუნე

ღ-ღუღ - თოფი

ღოღი - ტორტი, ნაყინი...

კათოლგბი - კარტოფილი

კინბი - წიგნი

კომპიციტული - კომპიუტერი

კუნუნა - კოკრიკინა

მადოფო - გმადლობო

მაიმუნება - მულტფილში

ნაცყო - წყალი

საბეცი - შარვალი

ცელელოიზი - ტელევიზორი

ცორი - კვერცხი

უმპო - ძროხა

ცაახლოუნ - ჩაახრაშუნა

ცუსაბი - ცხვირსახოცი

ცუსი - წურჩხელა

შაეგშრება - შერიგება

ნიკოლოზ რვეისვილი

მარიამ შენგელია

მათე იმანიძე

აკაკი მანჯავიძე

ნუცა ნათენაძე

მარიამ ბილაჩიშვილი

**ეს რა უხანუკ
მეყენაში
დააოვიკვიძეთ**

ელენე ცქიფურიშვილი

გაბა დვალაძე

თიკა ჩხაიძე

კესანე ბაბუნაძია

მუგა ბუგუშვილი

ნინო ლტქი

თორნიკე ნიქარაძე

ანა აბუხანლაძე

მარიამ ნაჭყვია

ანა გრიგალაშვილი

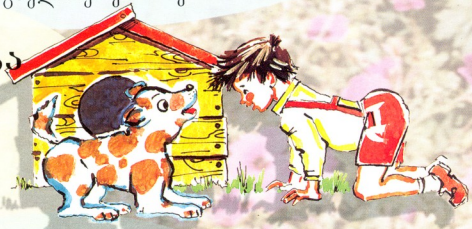

კოპი

კოპი, კოპი, ტელესკოპი,
რატომ აზით ბუღებს კოპი?
წაინსუბნენ სულელუბი, –
ვაშლი ჰქონდათ ერთადერთი:
– არა მე და არა მეო –
გაულანაუთ ერთმანეთი.

ნუნუ კარასალიკა მე და ჩემი მურა

– ნუგო,
კუდის ქიცინით
რას მანიშნებ? –
– გიცინი.

ნოდარ შამანაძე ღამანდა

ბოკუერს ტურა ვადანსტა,
თან ვადანსტა მხარსე ლანტი;
– დამცადე, ვეფუვი ვაფსდე,
ერთი მერეც ვადანსტი!

ახთანდილ მავრალიშვილი ფისუნამ უთხრა ფისოს

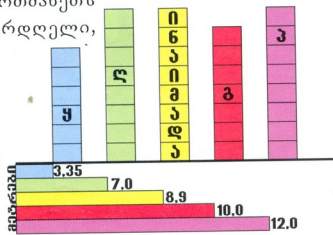
ფისუნამ უთხრა ფისოს:
– სირცხვილია, მამათო,
სათაგურით დაჭურელი
თავეი შეეიჭამათ!

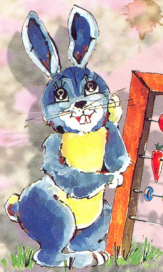

ვინ უფრო შორს გადასტევა?

სიგრძეში ხტომაში ერთმანეთს
ეჯობრება ბყაყი, კურდღელი,
ანტილოპა, კენგურუ და
აღამიანი. განსაზღვრე,
ვინ უფრო შორს გადას-
ტევა და ვინ რომელ
ადგილს დაიკაუებს ამ
ცხრილში.

გივი ჟიჟინაძე ჭკვიანი ბაჭია

ერთ ვაშლს
ერთი მიფუმატოთ,
რამდენია, ბაჭია? –
არ დაიბნა ზაწია,
ორი უური ასწია.

გიორგი ჟიჟინაძე

წვიმა მოდის შხანაშხუნით,

შხანაშხუნით,
საქათმისკენ გამორბიან
ტყაზატყუნით,
საღორისკენ გამორბიან
ბაკაბუკით,
უკვირთ, უკვირთ,
ქათმებს უკვირთ, გოჭებს უკვირთ
არსეინად რომ სეირნობს
ბატის ჭუკი.

გურამ კობარიძე

პომე

ერთ სანაღნე სანონს
მისოვს ზატარა პონი,
ვეუნები: – სად ძაქს
სანაღნე სანონი;
მიკვირს, პონი ფრუტუნა
რამ გამოაზრუტუნა.

გიორგი წერეთელი

სათაურა

თვალებდიდა,
თავზატარა,
გრძელეკისერა,
რქაზატარა,
ტანზატარა
რამ ატარა?

ორგრძელფეხა,
ორზატარა.
ხე გადურჩა
ტანდაბალა,
დიდს დამართა
სათაბალა.

თაფლის წვეთი

ჭანჭველების ხელმწიფეს დაბადების დღე ჰქონდა. ფუტკრების დილოფლამა მისალოცად ელჩი გაუგზავნა.

ხელმწიფემ სტუმარი დიდი პატივით მიიღო. ათასნარი შემწვარ-მონრაკუ-ლითა და ხალ-ჩურჩხელით გაუმასპინძლა. საუკეთესო ღვინოები ჯივისის ყანწებით მიართვეს. ვერცხლის ქამარ-ხანჯალი უბოძა. ასი ჭანჭველა საგზლით დაუტვირთა და, გზაში არაფერი გაუჭირდეს, სამეფოს სახლგრამდე უღუგამბდაწკეპილი მუიომები გააკოლა.

შეხარხოშებულმა ფუტკარმა გზად ჭანჭველების იონჯის ყანჯის ნახა; იფიქრა, ცარიელმა რატომ ვიარო, იონჯის ყანჯს დააცნა, თაფლი მიაგროვო და ისევე გზას გაუღვა.

სახლგრამე მივიდნენ. გამოშვიდობებისას ჭანჭველებმა უთხრეს:

- ეგ თაფლი, ბატონო ელჩო, აქ დაგვიტოვე და ისე მიბრძანდი!

ფუტკარს გაუკვირდა.

- თქვე კი ხალხო, ათასნარი შემწვარ-მონრაკულით და ხალ-ჩურჩხელით გამიმასპინძლდი, საუკეთესო ღვინოები ჯივისის ყანწებით მიბრძოდი, ვერცხლის ქამარ-ხანჯალი წელზე შემომარტყი, ასი ჭანჭველა საგზლით დამიტვირთი და ეს ერთი წვეთი თაფლი რაღა ბეღნაა, რომ გენანებათ და მატყუებინებთ?

ჭანჭველებმა მიუგეს:

- ის ჩვენი ნებით მოგართიო, ეგ კი დაუკითხავად მიგატყეს. გეთხოვნა, სამას ჭანჭველას თაფლით დაგისაპლენდით და ძღვნად გვაგატანდი. უნებართვოდ კი, არც მაგ ერთ წვეთს გვაგატანდი!

ფუტკარმა გაითქრა, ფუტკარი მისც არ ვიყო, ეს სადავო საქმე როგორ დამემართო, თაფლი ჭანჭველებს დაუბრუნა და დარცხვნილი შინსიკენ წავიდა.

მსახარაო
ნანა სანაიო

იაუნანა

ნანა, ნანა, ნანასა,
გაზრდა-გახარებასა,
შეგიკერავ კაბასა,
წითელ-უვითელ ატლასსა,
ზედ დაგისხამ დილებსა,
ოქროს დაფერილებსა,
შემოგაკრავ ქამარსა,
ზედ დაგკიდებ სანჯალსა,
დაგიკერებ ჯიბესა,
შიგ ჩაგიყრი ფულებსა,
აგატარებ ბაზარში,
ჩაგატარებ ქუჩაში,
გლახა შემოგეურება,
იმას მიე აბაზი,
ისიც გეტყვის გაზრდასა,
გაზრდა-გახარებასა,
სევდის მოშორებასა,
ყოველ ჭირ-მორჩენასა.

